

Procedury dokonywania ewaluacji i monitoringu

Cel procedury

Celem procedury jest ocena stopnia realizacji wskaźników i planowanych przedsięwzięć, weryfikacja założonych w LSR celów oraz określenie czy LSR jest wdrażana prawidłowo, a jej realizacja przebiega zgodnie z założeniami, a także czy LGD Ziemia Wąbrzeska funkcjonuje w sposób gwarantujący jakość działania wypełnianie nałożonych obowiązków.

Przebieg procedury monitorowania

Proces monitoringu będzie obejmować następujące elementy:

- 1) monitorowanie rzeczowej realizacji LSR polegające na:
 - analizie stopnia osiągnięcia wskaźników wykonalności celów strategii,
 - monitorowaniu operacyjnym na podstawie bezpośrednich rozmów z beneficjentami i wizji lokalnych na miejscu realizacji operacji,
 - zaangażowaniu społeczności lokalnej w proces wdrażania LSR,
 - zgodności z harmonogramem ogłaszanych konkursów ujętym w LSR;
- 2) monitorowanie poziomu wydatków środków na poszczególne operacje i działania własne LGD Ziemia Wąbrzeska;
- 3) ocena zainteresowania stroną internetową LGD Ziemia Wąbrzeska;
- 4) ocena zainteresowania ogłaszanymi konkursami;
- 5) ocena zainteresowania prowadzonymi szkoleniami.

Dla celów monitorowania i analizy stopnia osiągnięcia mierzalnych i weryfikowalnych wskaźników wykonalności celów strategii zostanie opracowana ankieta monitorująca, jako podstawowe narzędzie weryfikacji osiągniętych wskaźników w ramach danej operacji, której złożenie będzie obligatoryjne w terminie 30 dni od dnia otrzymania płatności końcowej w ramach danej operacji. Raz w tygodniu odbywać się będą spotkania zespołu, na których omówiona zostanie bieżąca sytuacja LGD. Jako narzędzie dodatkowe wskazuje się: oświadczenia i sprawozdania beneficjentów oraz Biura LGD.

Sposoby realizacji badań – monitoring

Zakres badania	Podmiot/organ wykonujący badanie	Sposób wykonania badania (źródła danych)	Czas i okres dokonywania pomiaru	Analiza i ocena danych
Harmonogram ogłaszanych konkursów	Biuro LGD (ocena własna)	✓ Rejestr ogłoszonych konkursów	Na bieżąco	✓ Zgodność ogłaszania konkursów z harmonogramem
Budżet LGD	Zarząd LGD	✓ Dokumentacja własna LGD, informacje z IW		✓ Stopień wykorzystania funduszy
Wskaźniki realizacji LSR	Biuro LGD	✓ Ankiety monitorujące beneficjentów, dokumentacja własna LGD		✓ Wysokość zakontraktowanych środków
Funkcjonowanie Biura LGD	Zarząd LGD / zewnętrzny ewaluator	✓ Anonimowe ankiety odbiorców świadczonego doradztwa		✓ Stopień realizacji wskaźników produktu i rezultatu
		✓ Rejestr doradztwa		✓ Ocena pracy pracowników ✓ Jakość i efektywność świadczonego doradztwa

Przebieg procedury ewaluacji

Ze względu na moment uruchomienia badania ewaluacyjnego przewidujemy:

dla procesów związanych ze wdrażaniem LSR oraz funkcjonowaniem LGD Ziemia Wąbrzeska:

- ewaluację ex-post, czyli po zakończeniu realizacji interwencji, której celem jest określenie jej długotrwałych efektów, w tym wielkości zaangażowanych środków, skuteczności i efektywności pomocy – termin uruchomienia badania: 2020 – 2022, termin zakończenia: 31.12.2022 r.;
- ewaluację on-going (bieżącą) w okresie I kwartału roku następującego po roku ocenianym za cały rok kalendarzowy, realizowaną samodzielnie jako warsztat refleksyjny.

Kryteria szczegółowe ewaluacji obejmują ocenę:

- 1) stopnia, w jakim przyjęte cele projektu odpowiadają zidentyfikowanym problemom w obszarze objętym projektem lub realnym potrzebom beneficjentów;
- 2) poziomu ekonomicznego uzasadnienia realizacji projektów, czyli stosunku poniesionych nakładów do uzyskanych wyników i rezultatów, przy czym przez nakłady rozumie się zasoby finansowe, ludzkie i poświęcony czas;
- 3) skuteczności – ocenę stopnia, na ile cele przedsięwzięcia, zdefiniowane na etapie programowania, zostały osiągnięte;
- 4) użyteczności – stopnia zaspokojenia potrzeb beneficjentów w wyniku osiągnięcia rezultatów podejmowanych operacji;
- 5) trwałości – oceny faktu, czy pozytywne efekty projektu na poziomie celu mogą trwać do zakończenia finansowania zewnętrznego oraz czy możliwe jest utrzymanie się wpływu tego projektu w dłuższym okresie na procesy rozwoju na poziomie sektora, regionu czy kraju.

Elementy podlegające ewaluacji:

- efektywność działalności LGD (aktywizacji i promocji),
- efektywność pracowników Biura LGD,
- efektywność organu decyzyjnego,
- przebieg konkursów,
- efektywność współpracy,
- jakość procedur i kryteriów,
- efektywność świadczonego doradztwa przez Biuro LGD,
- efektywność prowadzonej animacji przez LGD,
- inne elementy, jeżeli zostanie to uznane za zasadne.

Przewiduje się opracowanie ewaluacji w oparciu o metody ilościowe i jakościowe pozyskiwania danych niezbędnych dla realizacji tego procesu, takie jak:

- 1) analiza danych zastanych (desk research), czyli analiza istniejących już dokumentów, raportów i dokumentów planistycznych;
- 2) wywiady indywidualne, stanowiące metodę jakościową i pozwalające na bardziej precyzyjne i szczegółowe zbadanie danego projektu;
- 3) badania ankietowe, stanowiące metodę ilościową i uzupełniającą powyższe metody, przy czym pozwalają one na zbadanie większej części społeczeństwa i odzwierciedlenie opinii społecznej;
- 4) Inne metody, stosowane w razie potrzeb.

Sposoby realizacji badań – ewaluacja

Zakres badania	Podmiot/organ wykonujący badanie	Sposób wykonania badania (źródła danych)	Czas i okres dokonywania pomiaru	Analiza i ocena danych
Funkcjonowanie Lokalnej Grupy Działania				
Działalność LGD	Zarząd LGD	✓ Opinia kierownika biura nt. podległych pracowników	Czas pomiaru: I kwartał roku następującego po roku ocenianym	✓ Rzetelne i terminowe wypełnianie obowiązków wynikających z umowy
Pracownicy biura LGD	Niezależni eksperci (ocena zewnętrzna)	✓ wywiad z wnioskodawcami	okres objęty pomiarem:	✓ realizacja LSR zgodnie z harmonogramem
Organ decyzyjny	Badanie z udziałem lokalnej społeczności	✓ badania ankietowe	cały rok kalendarzowy	✓ uczestnictwo w posiedzeniach
		✓ opinia Zarządu/ członków LGD		✓ przestrzeganie Regulaminu
		✓ opinia Komisji Rewizyjnej		✓ Jakość i skuteczność świadczonych usług
				✓ efektywność promocji LGD i aktywizacji lokalnej społeczności
Wdrażanie LSR				
Cele określone w LSR	Ocena własna	✓ Analiza na podstawie ankiet, wywiadów przeprowadzonych z pracownikami Biura,	Czas pomiaru: 2020-2022	✓ Stopień realizacji poszczególnych celów
Procedura wyboru operacji	Niezależni eksperci (ocena zewnętrzna)	z pracownikami Biura,		✓ Stopień wykorzystania budżetu
Kryteria wyboru operacji	Ewaluacja z udziałem społeczności lokalnej	beneficjentami i wnioskodawcami		✓ Zgodność z harmonogramem
Harmonogram				✓ Opinia społeczności lokalnej na temat wdrażania LSR oraz realizowanych projektów
Budżet				

Opis metody oceny efektywności świadczonego doradztwa LGD

1. Ocena ma na celu sprawdzenie jakości i efektywności udzielanej pomocy doradczej.
2. Dokumentacja procesu doradczego prowadzona jest w formie karty doradczej zawierającej:
 - 1) dane beneficjenta;
 - 2) krótki opis tematyki doradztwa;
 - 3) wnioski końcowe po doradztwie.

Ocena jakości udzielonego doradztwa.

1. Prowadzone jest badanie zadowolenia klientów w ramach monitoringu:
 - 1) po zakończeniu każdego procesu doradczego – każdorazowo po zakończeniu doradztwa Osoba go udzielająca będzie zobowiązana zapytać klienta o jego opinie i ocenę co do uzyskanego doradztwa;

- 2) cyklicznie (1 raz na rok) – realizowane na losowo wybranej próbie składające się z minimum 10% ze wszystkich uczestników doradztwa w badanym okresie.
2. W badaniu zadowolenia klienta mogą zostać uwzględnione między innymi:
 - 1) użyteczność z uzyskanej wiedzy;
 - 2) ocena adekwatności wyboru operacji oraz kompletności złożonych dokumentów;
 - 3) jakość obsługi przez doradcę;
 - 4) łatwość dostępu do doradztwa;
 - 5) rekomendacje co do zmian w doradztwie;
 - 6) na podstawie analizy dokumentów złożonych w odpowiedzi na konkurs;
 - 7) inne formy badania w tym ankietowe.

Ocena wyników działań doradców.

1. Prowadzone są cykliczne (minimum raz do roku) oceny wyników działania doradców.
2. W ocenie uwzględnia się:
 - 1) liczbę doradztw;
 - 2) zadowolenie Beneficjentów;
 - 3) zakres merytoryczny;
 - 4) użyteczność doradztwa (np. przełożenie na wyniki w ogłaszanych konkursach).
3. W ramach oceny wyników możliwe są:
 - 1) analiza kart doradczych;
 - 2) wywiady z doradcami;
 - 3) omówienie wyników doradztwa w ramach zespołu i zarządu LGD.

Ocena doradców.

1. Wiedza i kompetencje doradców powinny być weryfikowane w przypadku:
 - 1) rozpoczęcia doradztwa po raz pierwszy;
 - 2) istotnej zmiany w tematyce udzielanego doradztwa (np. zmiana przepisów);
 - 3) innych istotnych przypadkach.
2. Ocenie poddawane są umiejętności doradcze, wiedza doradców oraz jakość dostarczanej wiedzy: możliwość jej praktycznego zastosowania, dotychczasową użyteczność oraz trwałość i możliwość wykorzystania jej w przyszłości.
3. Formami oceny umiejętności doradczych mogą być:
 - 1) opinia Beneficjentów;
 - 2) ankiety;
 - 3) rozmowa z kierownikiem biura lub przedstawicielem Zarządu;
 - 4) inne źródła (certyfikaty, akredytacje, itp.).

Ewaluacja doradztwa.

1. Ewaluacja doradztwa odbywa się wraz z ewaluacją procesu wdrażania LSR.
2. Podczas ewaluacji uwzględniane są wyniki monitoringu.
3. Ewaluacja obejmuje analizę danych zastanych.
4. Ewaluacja obejmuje wywiady telefoniczne i/lub indywidualne realizowane w ramach oceny pracy doradców mające charakter anonimowy.
5. Dobór respondentów/ek w ewaluacji ma charakter celowy lub losowy, a operatem losowania pozostaje skrócona lista BO korzystający z usług świadczonego przez LGD (wyłącznie usługi doradcze) dostarczona przez zespół koordynujący projekt (dla zapewnienia anonimowości wył. Imię BO i numer jego/jej telefonu).

Materialnym efektem zakończenia procesu ewaluacji będzie raport sporządzony w powiązaniu z realizacją poszczególnych etapów badania, w wersji elektronicznej i wersji papierowej.

Opis metody oceny efektywności działań animacyjnych

1. Ocena ma na celu sprawdzenie jakości i efektywności prowadzonych działań animacyjnych.
2. Proces animacji obejmuje: wsparcie i diagnozę potrzeb środowisk lokalnych, identyfikację i wsparcie liderów lokalnych, diagnozę i rozwój potencjału społecznego środowisk lokalnych, budowanie wzajemnych relacji oraz współpracy z LGD Ziemia Wąbrzeska, motywowanie do uczestnictwa w życiu społecznym, pośrednictwo w kontaktach z LGD Ziemia Wąbrzeska, informowanie o działaniach LGD Ziemia Wąbrzeska, organizowanie spotkań lokalnych.
3. Dokumentacja procesu animacji prowadzona jest w formie karty animacji:
 - 1) opis grupy i obszaru podanego animacji;
 - 2) krótki opis tematyki procesu;
 - 3) wnioski końcowe i rekomendacje.

Ocena jakości prowadzonej animacji.

1. Prowadzona jest badanie zadowolenia klientów z pracy animatora monitoringu. Badania odbywa się raz na kwartał na losowo wybranej grupie poddanej procesowi animacji.
2. W badaniu zadowolenia klienta mogą zostać uwzględnione między innymi:
 - 1) użyteczność z uzyskanej wiedzy;
 - 2) jakość obsługi przez doradcę;
 - 3) łatwość dostępu do doradztwa;
 - 4) rekomendacje co do zmian w doradztwie.

Ocena wyników animacji.

1. Prowadzone są cykliczne (minimum raz do roku) oceny wyników działania animatora/ów.
2. W ocenie uwzględnia się:
 - 1) liczbę prowadzonych animacji;
 - 2) zadowolenie Klientów;
 - 3) udzielone wsparcie;

4) ostateczne wyniki animacji.

3. W ramach oceny wyników możliwe są:

- 1) analiza kart animacyjnych;
- 2) wywiady z animatorami;
- 3) omówienie wyników animacji w ramach zespołu i zarządu LGD.

Ocena animatorów.

1. Wiedza i kompetencje animatorów powinny być weryfikowane w przypadku:
 - 1) rozpoczęcia animacji po raz pierwszy;
 - 2) innych istotnych przypadkach.
2. Ocenie poddawane są umiejętności między innymi: skutecznej animacji, budowanie relacji LGD ze społecznością lokalną, udzielanie informacji o działaniach LGD i inne wybrane aspekty.
3. Formami oceny umiejętności doradczych mogą być:
 - 1) opinia Klientów;
 - 2) karty animacji;
 - 3) rozmowa z kierownikiem biura lub przedstawicielem zarządu;
 - 4) inne źródła (certyfikaty, akredytacje, itp.).

Ewaluacja animacji.

1. Ewaluacja animacji odbywa się wraz z ewaluacją procesu wdrażania LSR.
2. Podczas ewaluacji uwzględniane są wyniki monitoringu.
3. Ewaluacja obejmuje analizę danych zastanych.
4. Ewaluacja obejmuje wywiady telefoniczne i/lub indywidualne realizowane w ramach oceny pracy doradców mające charakter anonimowy.
5. Dobór respondentów/ek w ewaluacji ma charakter celowy lub losowy, a operatem losowania pozostaje skrócona lista BO korzystający z usług świadczonego przez LGD Ziemia Wąbrzeska (wyłącznie usługi doradcze) dostarczona przez zespół koordynujący projekt (dla zapewnienia anonimowości wył. Imię BO i numer jego/jej telefonu).

Szczegółowe zasady prowadzenia ewaluacji, termin jej realizacji, wymagania w zakresie wyboru wykonawcy badania i oferty, zakres badania, struktura raportu końcowego z ewaluacji zewnętrznej reguluje *Wytyczna nr 5/3/2017 w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020*.

Wykorzystanie opinii i wniosków lokalnej społeczności

Wyniki przeprowadzonych ewaluacji i analiz danych monitoringowych pozyskanych również od lokalnej społeczności będą służyły, w razie konieczności, do wprowadzenia działań/planów naprawczych, zmiany kryteriów wyboru, aktualizacji harmonogramu ogłaszanych konkursów, modyfikacji budżetu czy sformułowania nowych celów i kryteriów wyboru.